

അറിയേണ്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുക

അറിവിന് വളരെയധികം പ്രാധാന്യമുള്ള വിവര സാങ്കേതിക യുഗത്തിലാണ് നാം ജീവിക്കുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. വളരെ നിസ്സാരവും അപ്രധാനവുമായ കാര്യങ്ങൾ വരെ ഇന്ന് ആളുകൾ സമയവും അധ്വാനവും ചിലവഴിച്ച് കൊണ്ട് പഠിക്കുന്നു (ഉദാ, കളികളും വിനോദങ്ങളും പഠിക്കാൻ ഉപയോഗപ്പെടുത്തപ്പെടുന്ന സ്പോർട്സ് അക്കാദമികൾ). എന്നാൽ ഇവയിലെ മിക്കതും ആത്യന്തികമായി മനുഷ്യന്റെ സംസ്കരണത്തിനോ ആദ്ധ്യാത്മിക വളർച്ചക്കോ ഉപയോഗപ്പെടുത്തില്ല എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം. രണ്ടു ചരിത്രങ്ങൾ നോക്കുക.

مر رسول الله صلى الله عليه و سلم برجل والناس مجتمعون عليه فقال ما هذا فقالوا رجل علامة فقال بماذا قالوا بالشعر وأنساب العرب فقال علم لا ينفع وجهل لا يضر.

وقد روي أن رجلا جاء رسول الله صلى الله عليه و سلم فقال علمني من غرائب العلم فقال له ما صنعت في رأس العلم فقال وما رأس العلم فقال صلى الله عليه و سلم هل عرفت الرب تعالى قال نعم قال فما صنعت في حقه قال ما شاء الله فقال صلى الله عليه و سلم هل عرفت الموت قال نعم قال فما أعددت له قال ما شاء الله قال صلى الله عليه و سلم إذهب فأحكّم ما هناك ثم تعال نعلمك من غرائب العلم (احياء علوم الدين)

അപ്പോൾ അറിയേണ്ട കാര്യങ്ങൾ അറിയലാണ് യഥാർത്ഥ ജ്ഞാനം.

قال الحسن : قدم صعصعة عم الفرزدق على النبي صلى الله عليه و سلم فلما سمع { فمن يعمل مثقال ذرة } الآيات قال : لا أبالي ألا أسمع من القرآن غيرها حسبي فقد انتهت الموعظة . وروى معمر عن زيد بن أسلم : أن رجلا جاء إلى النبي صلى الله عليه و سلم فقال : علمني مما علمك الله فدفعه إلى رجل يعلمه فعلمه { إذا زلزلت } - حتى إذا بلغ - { فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره * ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره } قال : حسبي فأخبر النبي صلى الله عليه و سلم فقال : (دعوه فإنه قد فقه) (تفسير القرطبي)

അല്ലാതെ അറിയേണ്ടാത്ത കാര്യങ്ങൾ മനഃപാഠമാക്കി വെക്കലല്ല.

عن أبي هريرة قال قال رسول الله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُبْغِضُ كُلَّ جَعْفَرِيٍّ جَوَاطِ سَخَابٍ فِي الْأَسْوَاقِ جِنْفَةَ اللَّيْلِ حِمَارِ النَّهَارِ عَالِمٍ بِالدُّنْيَا جَاهِلٍ بِالْآخِرَةِ (حَاكِمٌ وَبِيهَقِي)

ഇങ്ങനെ ഒരു മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏറ്റവും പ്രാധാന്യത്തോടെ അറിയേണ്ട കാര്യങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ് ഭൗതിക ജീവിതം നിസ്സാരവും ക്ഷണികവുമെന്ന അറിവ്. നമ്മൾ പാർത്തതും പാർക്കാനിരിക്കുന്നതുമായ വിവിധ ലോകങ്ങളുമായി -ആലമുൽ അർവാഹ്, ആലമുൽ ബർസഖ്, ആലമുൽ ഹൾദ്- തുലനം ചെയ്താൽ ഐഹിക ജീവിതം വളരെ നിസ്സാരമാണെന്നത് വ്യക്തമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇസാ (അ) പറഞ്ഞു:

الدنيا قنطرة فاعبروها ولا تعمروها.

അതുപോലെ പ്രവാചകൻ (സ) പറയുകയുണ്ടായി:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ فِي عُرْفَةٍ لَهُ كَأَنَّهَا بَيْتٌ حِمَامٍ , وَهُوَ نَائِمٌ عَلَى حَصِيرٍ وَقَدْ أَثَرَ بَجْنِبِهِ , قَالَ: فَبَكَيْتُ فَقَالَ: " مَا يُبْكِيكَ يَا عَبْدَ اللَّهِ ؟ " فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ , كَسْرِي وَقَبْصِرُ يَطْنُونَ عَلَى الْخَزِّ وَالْحَرِيرِ وَالذَّبِيحِ وَأَنْتَ نَائِمٌ عَلَى الْحَصِيرِ , وَقَدْ أَثَرَ بَجْنِبِكَ قَالَ: " فَلَا تَبْكِي يَا عَبْدَ اللَّهِ , فَإِنَّ لَهُمُ الدُّنْيَا وَالنَّارَ الْآخِرَةَ , مَا مَثَلِي وَمَثَلُ الدُّنْيَا إِلَّا مَثَلُ رَاكِبٍ قَالَ تَحْتَ شَجْرَةٍ ثُمَّ سَارَ وَتَرَكَهَا " (شُعَبُ الْإِيمَانِ لِلْبِيهَقِيِّ)

ഇവർ മാത്രമല്ല, കഴിഞ്ഞു പോയ എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരും ഇക്കാര്യം തന്നെയാണ് ലോകത്തോട് പ്രഖ്യാപിച്ചത്.

അറിയേണ്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുക

അബൂ ദരർ (റ) പറയുന്നു:

قلت يا رسول الله فهل في أيدينا شيء مما كان في يدي إبراهيم وموسى مما أنزل الله عليك؟ قال: (نعم اقرأ يا أبا نر { قد أفلح من تزكى * وذكر اسم ربه فصلى * بل تؤثرون الحياة الدنيا * والآخرة خير وأبقى * إن هذا لفي الصحف الأولى * صحف إبراهيم وموسى } (تفسير القرطبي)

വെറുതെയല്ല ഐഹിക ലോകത്തിന് അറബിയിൽ ദുന്യാവ് എന്ന് പറയുന്നത്. ദനിയ്യത്ത് എ നെല്ലാം പറഞ്ഞാൽ നിസ്സാരമായത് എന്നാണല്ലോ അർത്ഥം. ഖുർആനും തിരുസുന്നത്തും നിരവ ധി ഉപമകളിലൂടെ ഇക്കാര്യം ഉണർത്തുന്നുണ്ട്. ഇമാം ഗസ്സാലി (റ)യുടെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ ഖുർആന്റെ മുഖ്യപ്രമേയം തന്നെ ഭൗതിക ജീവിതത്തിന്റെ ക്ഷണികത വിശദീകരിക്കലാണ്.

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيْحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا (الكهف)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَبِيعَةَ ، قَالَ : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي سَفَرٍ فَإِذَا هُوَ بِشَاةٍ مُنْبُوذَةٍ ، فَقَالَ : أَتَرُونَ هَذِهِ هَيْئَةً عَلَىٰ أَهْلِهَا ، قَالُوا : نَعَمْ ، قَالَ : الدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ عَلَىٰ أَهْلِهَا .

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ، عَنْ جَابِرٍ ، قَالَ : مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى شَاةٍ مَيْتَةٍ ، فَقَالَ : لِمَ تَرَوْنَ أَلْقَىٰ هَذِهِ أَهْلِهَا فَقَالُوا : يَا رَسُولَ اللَّهِ وَهَلْ يَنْتَفِعُونَ بِهَا وَقَدْ مَاتَتْ ، فَقَالَ : لَرَوَالِ الدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ عَلَى أَهْلِهَا (ابن ابي شيبه)

عَنْ أَبِي مَيْمُونَةَ اللَّحْمِيِّ : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَفَ عَلَى مَرْبَلَةٍ ، فَقَالَ : " هَلُمُّوا إِلَيَّ الدُّنْيَا " وَأَخَذَ خِرْقًا قَدْ بَلِيتَ عَلَى تِلْكَ الْمَرْبَلَةِ ، وَعِظَامًا قَدْ نَخِرَتْ فَقَالَ : " هَذِهِ الدُّنْيَا " (بيهقي)

عن قيس بن أبي حازم - رحمه الله - : قال : سمعتُ مُسْتَوْرِدَا ، أَخَا بَنِي فِهْرٍ ، وَهُوَ يَقُولُ : قال رسول الله -صلى الله عليه وسلم- : «ما الدنيا في الآخرة إلا مثلُ ما يجعلُ أحدكم إصبعه هذه - وأشار يحيى [بن سعيد] بالسَّبَابَةِ - في النيمِ ، فليُنْظَرِ : بِمَ تَرْجَعُ؟» (مسلم ، والترمذي)

عَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ مَطْعَمَ ابْنِ آدَمَ جُعِلَ مَثَلًا لِلدُّنْيَا وَإِنْ قَرَحَهُ وَمَلَحَهُ فَانظُرُوا إِلَيَّ مَا يَصِيرُ (احمد)

عَنْ الْحَسَنِ قَالَ: قَالَ الضَّحَّاكُ بْنُ سَفْيَانَ الْكَلَابِيِّ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " يَا ضَحَّاكُ مَا طَعَامُكَ ؟ " قَالَ: قُلْتُ: اللَّحْمُ وَاللَّبَنُ قَالَ: " ثُمَّ يَصِيرُ إِلَيَّ مَاذَا ؟ " قَالَ: قُلْتُ: إِلَيَّ مَا عَلِمْتُ قَالَ: " فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ جَعَلَ مَا يَخْرُجُ مِنْ ابْنِ آدَمَ مَثَلًا لِلدُّنْيَا " (بيهقي)

അപ്പോൾ അടിസ്ഥാനപരമായ ഇത്തരം കാര്യങ്ങളെ പറ്റിയും നാം ബോധവാൻമാരാവുക. നമ്മുടെ മുൻഗാമികൾ ഉന്നതൻമാരായത് ദുന്യാവിന്റെ ക്ഷണികത മനസ്സിലാക്കിയത് കൊണ്ടായിരുന്നു. അല്ലാതെ നിസ്കാരം കൊണ്ടോ നോമ്പ് കൊണ്ടോ മാത്രം അല്ല. അബൂല്ലാഹിബ്നു മുസ് ഊദ് (റ) പറയുന്നു:

عن ابن مسعود قال : أنتم أطول جهادا وأكثر صلاة من أصحاب رسول الله صلى الله عليه و سلم وكانوا خيرا منكم قالوا : ولم ؟ قال : كانوا أزهد منكم في الدنيا وأرغب منكم في الآخرة (ابن ابي الدنيا)

وروي عن طارق بن شهاب قال لما قدم عمر الشام عرضت له مخاض فنزل عن بعيه ونزع جرموقيه فأمسكها بيده وخاض الماء ومعه بعيه فقال أبو عبيدة لقد صنعت اليوم صنعا عظيما

HADIA CSE Khutba Notes (28.06.2019)

അറിയേണ്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുക

عند أهل الأرض فصكه عمر في صدره وقال له لو غيرك يقولها يا أبا عبيدة انكم كنتم أذل الناس وأحقر الناس وأقل الناس فأعزكم الله بالإسلام ومهما تطلبوا العز بغيره يذلكم الله تعالى.

ഇക്കാര്യം മനസ്സിലാക്കിയാൽ മാത്രം പേര, അതിനനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുകയും വേണം.

عن أبي جعفر عبد الله بن مسور الهاشمي قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم يا عجا كل العجب للشاك في قدرة الله وهو يرى خلقه يا عجا كل العجب للمكذب بالنشأة الأخرى وهو يرى الأولي ويا عجا كل العجب للمكذب بنشور الموت وهو يموت كل يوم وكل ليلة ويحيى ويا عجا كل العجب للمصدق بدار الخلود وهو يسعى لدار الغرور ويا عجا كل العجب للمختال الفخور وإنما خلق من نطفة ثم يعود جيفة وهو بين ذلك لا يدري ما يفعل به (القضاعي في مسند الشهاب)

ഇമാം നവവി (റ) രിയാജുസ്സാലിഹീന്റെ ആമുഖത്തിൽ പറഞ്ഞ കവിത നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയിലിരിക്കട്ടെ.

طَلَّقُوا الدُّنْيَا وَخَافُوا الْفِتْنَا	إِنَّ لَهِ عِبَادًا فَطَنَّا
أَنَّهَا لَيْسَتْ لِحَيِّ سَكَنَّا	نَظَرُوا فِيهَا فَلَمَّا عَلِمُوا
صَالِحِ الأَعْمَالِ فِيهَا سَفَنَّا	جَعَلُوهَا لُجَّةً وَاتَّخَذُوا

HADIA Centre for Social Excellence
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519
csehadia@gmail.com | www.hadia.in
For any clarification: Mob: 9496445823